

Innowacja pedagogiczna
dla klasy 1b w Szkole Podstawowej z Oddziałami
Dwujęzycznymi nr 37 w Tychach
„Grafomotoryka z terapią ręki”
w roku szkolnym
2023/2024.

Autorka: mgr Malwina Witkowska

Temat innowacji: „Grafomotoryka z terapią ręki”

Nazwa szkoły: Szkoła Podstawowa z Oddziałami Dwujęzycznymi nr 37 w Tychach

Autor: Malwina Witkowska

Innowacja realizowana w ramach zajęć kółka rozwijającego

Rodzaj innowacji: metodyczna

Data wprowadzenia: wrzesień 2023

Data zakończenia: czerwiec 2024

Wstęp

Ręka jest jednym z najbardziej wyspecjalizowanych narządów wykorzystywanych w naszym codziennym życiu. Odpowiada za olbrzymią ilość czynności, życiowych takich mycie się, ubieranie, jedzenie itp. Dłonie niezbędne są również w zabawie oraz w aktywności edukacyjnej dziecka. Nie ulega wątpliwości, że bez sprawnej czynności rąk trudno jest dziecku osiągnąć odpowiedni poziom samodzielności w podstawowych czynnościach życia codziennego. Istotnym elementem zajęć grafomotorycznych oraz terapii ręki jest wykształcanie prawidłowych nawyków takich jak: zachowanie właściwej pozycji ciała podczas wykonywania zadań grafomotorycznych oraz opanowanie prawidłowego chwytu ołówka lub długopisu. Uczniowie mają szansę również nauczyć się jak kontrolować siłę nacisku ręki w trakcie pisania oraz odpowiednio regulować napięcie mięśniowe, jak również doskonalić precyzję ruchów, poznają też techniki opanowywania właściwych nawyków ruchowych związanych z prawidłowym kierunkiem pisania. Sprawność ruchowa ręki wiodącej powinna być na tyle rozwinięta, aby dziecko swobodnie mogło rysować, wycinać i wykonywać różne zadania graficzne i samoobsługowe. Wówczas bez trudu opanuje umiejętność pisania.

Zakres innowacji:

Działania innowacyjne obejmują uczniów klasy 1 b. Zajęcia innowacyjne odbywać się będą w ramach zajęć dodatkowych- koło zainteresowań, raz w tygodniu w wymiarze 45 min. Treści i pomoce dydaktyczne do zajęć są zgodne z podstawą programową.

Motywacja wprowadzenia innowacji:

Uzasadnieniem potrzeby wprowadzenia innowacji pedagogicznej było ukończenie przeze mnie kursu certyfikacyjnego dającego uprawnienia do prowadzenia diagnozy, terapii i masażu z zakresu „Terapia ręki i zaburzeń motoryki małej I i II stopnia” oraz kursu „Trener Grafomotoryki” dający uprawnienia w zakresie prowadzenia treningów grafomotoryki dzieci

i młodzieży oraz Indywidualnego Kinestetycznego Treningu Pisania. Poza tym motywacją stała się obserwacja dzieci podczas lekcji, z których wynioskowałam, że dzieci mają coraz niższy poziom umiejętności manualnych, a także nieprawidłowy rozwój motoryki małej i dużej. Proponowana przeze mnie innowacja ukierunkowana jest na podejmowaniu działań służących rozwojowi motoryki małej i dużej, ale także wszechstronnemu rozwojowi dziecka poprzez stymulowanie zmysłów w działaniu.

Opis innowacji:

Umiejętność pisania jest procesem złożonym, wymaga od ucznia prawidłowo rozwiniętej motoryki małej i dużej, wykorzystania płynnej pracy oczu, prawidłowej koordynacji, zwłaszcza oczu i rąk, oraz łatwego odbioru informacji słuchowych. Dla wielu uczniów czynność ta jest trudna do opanowania, a konsekwencją tego są różnego rodzaju trudności w nauce szkolnej. Zaburzenia graficzne, które nie są poddane terapii, mają tendencję do narastania wraz z wiekiem uczniów dlatego tak ważne jest systematyczne podnoszenie sprawności ruchowej.

Nauka pisania w klasach młodszych nie jest umiejętnością łatwą, a wręcz przeciwnie bardzo złożoną. Wymaga od dziecka sprawnej motoryki ręki, dobrej koordynacji słuchowo-wzrokowo-ruchowej, jak również koncentracji uwagi na wykonywanej czynności. Podczas pisania uczeń musi pamiętać o prawidłowej postawie, odpowiednio trzymanym długopisie, właściwej odległości oczu od kartki i zgodnym kierunku kreślenia liter.

Cele innowacji:

Cele główne umiejętności grafomotorycznych i terapii ręki :

- usprawnienie motoryki małej i dużej
- usprawnianie precyzyjnych ruchów dłoni i palców;
- dostarczania wrażeń dotykowych;
- poprawę umiejętności prawidłowego chwytu;
- wyuczenie zdolności skupienia uwagi, patrzenia;
- wzmacnianie koncentracji;
- poprawę koordynacji wzrokowo-ruchowej;
- przekraczanie linii środka ciała.

Cele szczegółowe:

- usprawnianie koordynacji wzrokowo – ruchowej;
- rozwijanie sprawności manualnej;
- wyrabianie płynności i precyzji ruchów;
- wyrabianie umiejętności prawidłowego posługiwania się narzędziem piszącym;
- kształcenie wrażliwości estetycznej;
- kształcenie nawyków ruchowych związanych z postawą ciała, ułożeniem zeszytu, ręki i pióra podczas pisania;
- kształcenie nawyków ruchowych związanych z kierunkiem pisania od lewej do prawej strony, kierunkiem kreślenia linii pionowych, poziomych i okręgów;

- utrwalanie właściwych nawyków ruchowych – właściwego kierunku kreślenia liter, ich kształtu i proporcji;
- usprawnianie ruchów w zakresie dużej motoryki,
- zwiększanie siły mięśniowej,
- pobudzanie czucia głębokiego,
- usprawnianie ruchów w zakresie małej motoryki,
- rozwijanie zdolności manipulacyjnych,
- stymulacja dotykowa dłoni,
- polepszanie koordynacji wzrokowo-ruchowej,
- rozwijanie wiary we własne siły,
- zwiększanie poczucia sprawstwa,
- rozbudzanie zainteresowań aktywnością ruchową,
- wspomaganie harmonijnego rozwoju dziecka,
- zapobieganie wadom postawy.

Formy, metody i środki dydaktyczne

Zajęcia opierają się na pracy:

- w grupie, co wiąże się z nabywaniem u dzieci umiejętności pracy z innymi, komunikowania się,
- indywidualnie, dzięki czemu każdy uczestnik może w maksymalny sposób rozwijać swoje zainteresowania, zdolności i umiejętności, kreatywność;

Metody pracy wykorzystywane podczas zajęć pozwalają wszystkim przyswajać wiedzę, rozwijać twórczość, wyrażać ekspresje oraz pobudzać dziecięcą wyobraźnię.

- Metoda Ruchu Rozwijającego W. Sherborne – poprzez ćwiczenia ruchowe pobudza do poznawania ciała, nawiązywania kontaktu dotykowego i współpracy z innymi osobami,
- Metoda Dobrego Startu – podzieloną na zadania rozwijające sferę ruchową oraz koordynację ruchowo – słuchową i ruchowo – słuchowo – wzrokową, umiejętności naśladowania i współdziałania
- Pedagogika zabawy – wykorzystywanie zabaw ruchowych, ćwiczeń integrujących grupę, wyzwalających własną aktywność dziecka i pobudzających do nawiązywania interakcji,
- Metoda malowania dziesięcioma palcami- umożliwienie analizy elementów diagnostycznych swobodnego rysunku. Ułatwia rzutowanie na zewnątrz napięć uczuciowych i popędowych.
- Metoda terapii ręki i treningu grafomotoryki.

Oczekiwane efekty:

W wyniku realizacji innowacji pedagogicznej na zajęciach oraz dzięki starannie dobranym ćwiczeniom uczniowie zwiększą: - sprawność ruchową całej kończyny górnej; - sprawność

manipulacyjną dłoni; - umiejętność chwytu; - poprawa koordynacji wzrokowo-ruchowej;
- opanowywanie prawidłowej techniki pisania; - niezależność w czynnościach codziennej samoobsługi.

Ewaluacja innowacji:

Ewaluacja innowacji przeprowadzona będzie na podstawie opinii wyrażonych przez uczestników zajęć oraz obserwacji. Narzędziami sprawdzającymi wyniki innowacji będą:
- obserwacje postaw dzieci, umiejętność współdziałania w grupie, - wystawy prac.